

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 6/1987-88 med anledning av ltm Roger Janssons m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om åtgärder för fortbildning och yrkesskolning inom butiksförsäljning.

Landstinget har den 25 november 1987 inbegärt kulturutskottets yttrande över nämnda motion. Utskottet, som i ärendet hört kurskoordinatörn Monica Nordqvist, ordföranden för Ålands handelsanställda Britt-Mari Grönholm, ordföranden i Ålands Köpmannaförening Rolf Nordlund, rektörn Viveca Häggblom och läraren Isa Hällström får i anledning härav anföra följande.

I motionen sägs att det inte mera ges någon grundutbildning eller specialiserad vidareutbildning för försäljare i butik eftersom försäljarlinjen vid Ålands handelsläroverk är så bred och allmänt upplagd att knappast någon av de som genomgått utbildningen arbetar i butik. Enligt motionärernas mening bör därför åtgärder vidtas för att i landskapet få igång såväl fortbildning som yrkesskolning inom butiksförsäljning.

Kulturutskottet konstaterar liksom motionärerna att det vid Ålands handelsläroverk finns en tvåårig försäljarlinje. Utbildningen vid handelsläroverket är upplagd så att alla elever först genomgår ett s.k. basår varefter de söker och på betygen antas till antingen den sammanlagt tvååriga merkantutbildningen, i vilken försäljarlinjen ingår, eller den treåriga merkonomutbildningen. Många av merkanterna från försäljarlinjen återfinns i olika försäljaryrken, t.ex. inom bank- och försäkringsväsendet, medan ytterst få blir försäljare i butik. En viktig orsak härtill är de relativt låga lönerna för försäljare i butik i kombination med de höga intagningspoängen för handelsläroverket. Utskottet konstaterar också att utbildningen vid handelsläroverket är relativt kvalificerad, och den är inte särskilt anpassad för försäljning i butik.

Enligt utskottets mening kunde det vara till fördel om en särskild utbildning för försäljning i butik kunde erbjudas på Åland eftersom det ligger i såväl de anställdas, köpmännens som kundernas intresse att försäljarnas kompetensen höjs. Härigenom skulle yrkets status höjas och kundservicen förbättras.

Om en utbildningslinje speciellt anpassad för försäljning i butik inrättas bör den enligt utskottets mening föregås av en utredning. Denna utredning bör ta ställning till bl.a. utbildningens längd och innehåll.

En utbildning av ovan nämnt slag bör i första hand rikta sig till sådana som ämnar bli men ännu inte är försäljare i butik medan redan verksamma i branschen bör erbjudas möjlighet till fortbildning. De flesta av dagens anställda saknar nämligen grundutbildning varför fortbildning är mycket viktig för höjande av yrkets status. Inom vissa större företag i landskapet ordnas redan regelbundet internutbildning medan mindre affärer är mer beroende av att fortbildning anordnas t.ex. i form av sysselsättningsfrämjande utbildning. Utskottet anser det därför angeläget att fortbildning inom såväl kundservice som varulära i större utsträckning än hittills ordnas som sysselsättningsfrämjande utbildning.

Ordföranden Sundback har avlämnat skriftlig reservation.

Med hänvisning till det ovan anförda får kulturutskottet härmed vördsamt föreslå

att Landstinget måtte hemställa hos landskapsstyrelsen om åtgärder för att i landskapet få till stånd fortbildning för försäljare i butik samt om en utredning gällande anordnandet av en grundutbildning särskilt anpassad till branschens behov.

Mariehamn den 24 mars 1988

På kulturutskottets vägnar:

Barbro Sundback
ordförande

Susanne Eriksson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sundback, viceordföranden Nordberg samt ledamöterna Fagerholm, Lindeman och Öberg.

R E S E R V A T I O N

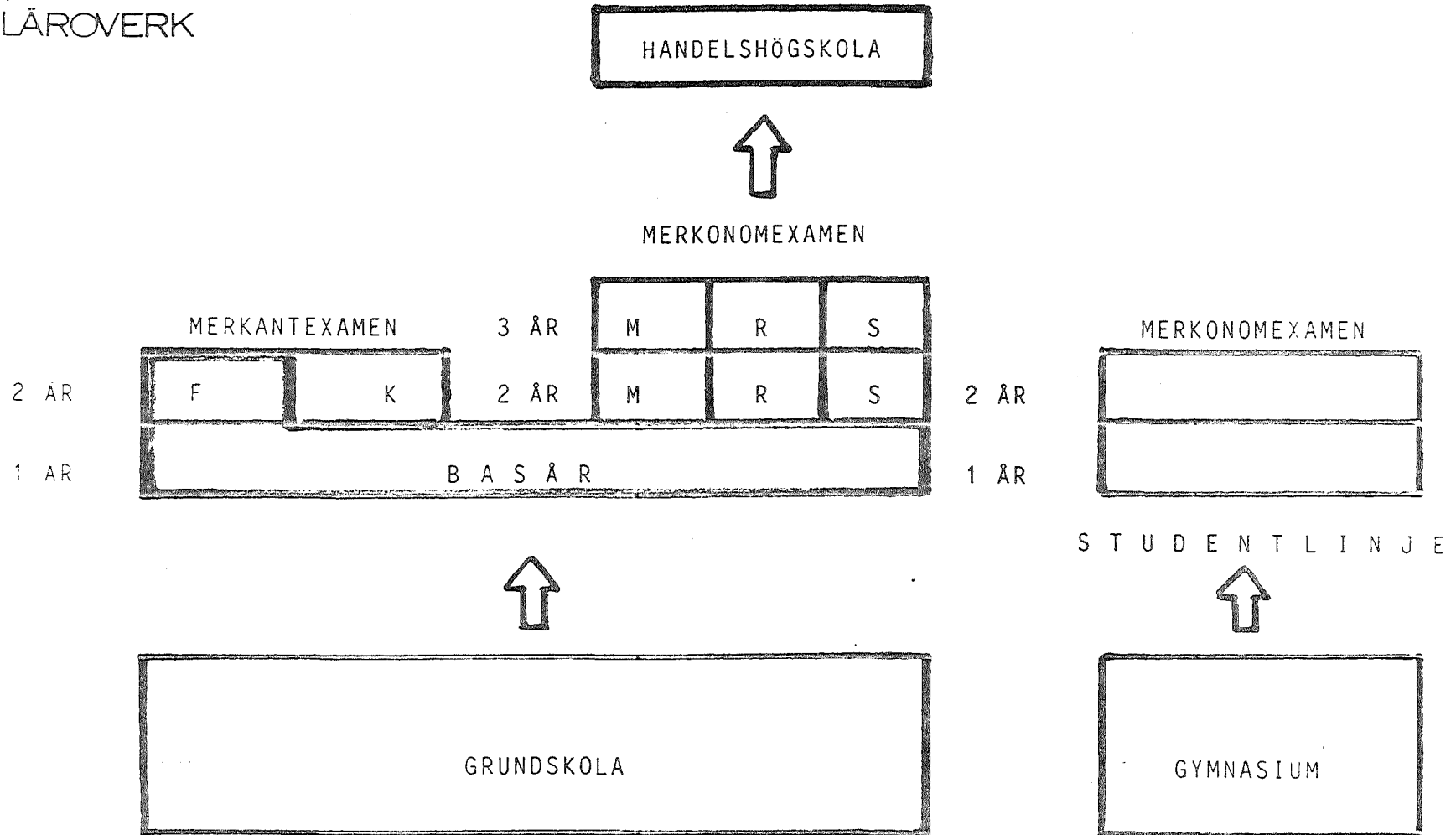
Betänkandets 5 mom. bör enligt min mening ha följande utformning:

Inrättandet av en utbildningslinje speciellt anpassad för försäljning i butik bör dock föregås av en utredning. Denna utredning bör ta ställning till t.ex. utbildningens längd. Inom branschen räknas man efter ett års praktiktid som försäljare varför en ettårig utbildning enligt utskottets mening vore att föredra. Utredningen bör vidare ta ställning till vid vilken skola som utbildningen bör förläggas.

I övrigt förenar jag mig i utskottsmajoritets åsikt.

Mariehamn den 29 mars 1988

Barbro Sundback

F = FÖRSÄLJNING
K = KONTOR

M = MARKNADSFÖRING
R = REDOVISNING
S = SEKRETERARE

Läroplaner

Landskapsstyrelsen har på framställning av handelsläroverkets direktion godkänt följande timplaner:

BASÅRET på grundlinjen för handel

Obligatoriska ämnen	Veckotim.
Svenska och korrespondens	3
Engelska	3
Matematik	3
Fysik, kemi och varulära	2
Samhällskunskap	2
Motion och hälsofostran	2
Ekonomisk geografi och miljökunskap	2
Maskinskrivning	3
ADB grunder	2
Allmän företagsekonomi	2
Redovisning	3
Rättslära	1
Marknadsföring	1
	<hr/>
	29 vh
Tillvalsämnen	
Finska	3
Tyska	3
	<hr/>
	6 vh

1-årig specialiseringslinje på SKOLNIVÅ

Obligatoriska ämnen	Veckotimmar	
	Försäljar- linjen	Kontors- linjen
Svenska	2	2
Affärskommunikation	1	2
Engelska	3	3
Matematik	2	3
Samhällskunskap	1	1
Motion och hälsofostran	2	2
Företagsekonomi	2	2
Marknadsföring:		1
a) Säljteknik	3	—
b) Affärsskötsel	4	—
Redovisning	2	4
Varulära	2	—
Kontorslära	1	2
Rättslära	2	2
ADB	—	2
Maskinskrivning	2	3
	<hr/>	<hr/>
	29 vh	29 vh
Tillvalsämnen		
Finska	3	3
ADB	2	—
Reklam	2	2
	<hr/>	<hr/>
	7 vh	5 vh